

-۸- قابل ذکر است که تغییرات اعداد شاخص به دلیل تجدید نظر در نشریه جدید گزارش توسعه انسانی (HDR)^(۱) می‌باشد. شایان ذکر است بر اساس طبقه‌بندی‌های مورد استفاده توسط سازمان ملل، کشورها به لحاظ شاخص توسعه انسانی، بر اساس آخرین نشریه سازمان ملل به گروههای زیر تقسیم‌بندی می‌شوند: کشورهای با شاخص توسعه انسانی ۰/۸۰ تا ۱، کشورهای با توسعه انسانی بسیار بالا؛ کشورهای با شاخص توسعه انسانی بین ۰/۷۰ تا ۰/۷۹، کشورهای با توسعه انسانی بالا؛ کشورهای با شاخص توسعه انسانی ۰/۵۵ تا ۰/۶۹، کشورهای با توسعه انسانی متوسط؛ و کشورهای با شاخص توسعه انسانی کمتر از ۰/۵۴، کشورهای با توسعه انسانی پایین محسوب می‌شوند. قابل ذکر است این طبقه‌بندی در نشریات سازمان ملل در سال‌های مختلف متغیر می‌باشد.

تعاریف و مفاهیم

نرخ تولد و مرگ (میزان خام تولد و مرگ): تعداد سالانه تولد و مرگ به ازای هر ۱۰۰۰ نفر جمعیت. این نرخ‌ها معمولاً به صورت «نرخ‌های خام» ارائه می‌شوند زیرا در محاسبه آن‌ها ساختار سنی جمعیت در نظر گرفته نمی‌شود. بنا بر این نرخ‌های خام مرگ در کشورهای بیشتر توسعه یافته که نسبتاً دارای سهم بیشتری از میزان مرگ و میر در جمعیت سالخورده خود هستند، معمولاً از نرخ‌های خام مرگ در کشورهای کمتر توسعه یافته که دارای سطح امید به زندگی کمتری هستند، بیشتر می‌باشد.

شاخص توسعه انسانی (HDI)^(۲): شاخصی ترکیبی برای سنجیدن موفقیت در هر کشور است که از ترکیب، در سه معیار پایه از توسعه انسانی شامل "زنگی طولانی و سالم"، "دسترسی به دانش" و "معرفت و سطح زندگی مناسب" به دست می‌آید. **امید به زندگی در بدو تولد:** تعداد سال‌هایی که یک نوزاد زنده به دنیا آمده بتواند عمر کند به شرط این که الگوهای رایج نرخ‌های مرگ و میر ویژه سنی در بدو تولد در طول حیات آن نوزاد به همان صورت باقی بماند.

میانگین سال‌های تحصیل: متوسط تعداد سال‌های تحصیل که افراد ۲۵ ساله و بیشتر به اتمام رسانده‌اند، و از دوره‌های مختلف تحصیلی با استفاده از مدت‌زمان آموزش رسمی در هر دوره به دست می‌آید.

مقدمه

به منظور فراهم آوردن امکان مقایسه آماری اوضاع ایران از بعضی جهات با سایر کشورهای جهان، فصل آمارهای بین‌المللی در سالنامه آماری کشور طراحی و ارائه شده است.

برای تهییه آمارهای این فصل، از سالنامه‌های آماری سازمان ملل متعدد در زمینه‌های جمعیت، توسعه انسانی و سالنامه آماری کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) استفاده شده است.

نخستین جدول این فصل جمعیت جهان را بر حسب مناطق عمده و قاره، برای میانه سال‌های ۲۰۱۹، ۲۰۲۰ و دوره ۲۰۳۰ تا ۲۱۰۰ میلادی نشان می‌دهد. جدول شماره ۲، به اطلاعات مربوط به جمعیت، تراکم جمعیت، جمعیت زیر ۱۵ سال، جمعیت بالای ۶۰ سال و میزان شهرنشینی اختصاص دارد که برخی کشورهای بالای میزان خام ولادت و مرگ در برخی کشورهای جهان می‌باشد. در جدول شماره ۴، اطلاعات مربوط به شاخص توسعه انسانی برخی کشورهای منتخب جهان، ارائه شده است. به علاوه، در مورد نفت و گاز به دلیل اهمیت آن از نظر تولید انرژی و نقش آن در اقتصاد کشور، آمارهای بیشتری در سطح کشورهای عضو اوپک و مناطق جهان درج شده است.

در مورد آمارهای ارائه شده، توضیح نکات زیر ضروری است:

۱- با توجه به اینکه در این فصل، اطلاعات مربوط به ایران عیناً از سالنامه آماری سازمان ملل متعدد یا سایر منابع بین‌المللی استخراج شده است، اطلاعات ارائه شده در مواردی با آمارهای مشابه در سایر فصل‌های سالنامه آماری کشور، تفاوت دارد.

۲- در طبقه‌بندی مناطق در سالنامه آماری اوپک، سوری ساقط در اروپای شرقی، ترکیه در اروپا و کشورهای حوزه دریایی کارائیب در آمریکای لاتین منظور شده‌اند.

۳- کشور گابن از سال ۱۹۹۵ از سازمان کشورهای تولیدکننده نفت (اوپک) خارج شده بود که مجدداً از سال ۲۰۱۶ به عضویت کشورهای تولیدکننده نفت (اوپک) در آمده است.

۴- کشور اندونزی از سال ۲۰۱۶ از عضویت سازمان کشورهای تولیدکننده نفت (اوپک) خارج شده است.

۵- کشورهای آنگولا و اکوادور از سال ۲۰۰۷، به عضویت سازمان کشورهای تولیدکننده نفت (اوپک) در آمده‌اند.

۶- کشور قطر در سال ۲۰۱۹ از عضویت سازمان کشورهای تولیدکننده نفت (اوپک) خارج شده است.

۷- از سال ۲۰۱۰ مولفه‌های مورد استفاده برای محاسبه شاخص توسعه انسانی بر اساس توصیه‌های بین‌المللی طبق جدول ۲۴-۴ تغییر یافته است.

1) Human Development Report
2) Human Development Index.

مصرف فراورده‌های نفتی تصفیه شده: مصرف فراورده‌های تحويلی در داخل کشور شامل فراورده‌های نفتی، سوخت‌های مورد مصرف پالایشگاه و ضایعات و همچنین فراورده‌های به دست آمده از مجتمع‌های گازی به استثنای سوخت کشتی است.

تولید گاز طبیعی عرضه شده به بازار: عبارت از تولید ناخالص گاز طبیعی منهای مقادیر سوخته شده، هدر رفته، گاز مجدد تزریق شده و حجم گاز کاهش یافته و در نتیجه فرایند تبدیل گاز و خالص‌سازی به منظور استخراج مایعات گاز طبیعی است.

گزیده اطلاعات

در سال ۲۱۰۰ جمعیت جهان ۱۰۸۷۵ میلیون نفر برآورد شده است که قاره‌های آسیا و آفریقا به ترتیب با ۴۷۱۹ و ۴۲۸۰ میلیون نفر دارای بیشترین جمعیت می‌باشند.

در سال‌های ۲۰۱۷، ۲۰۱۸ و ۲۰۱۹ مقدار شاخص توسعه انسانی ایران به ترتیب معادل ۰/۷۸۷، ۰/۷۸۵ و ۰/۷۸۳ می‌باشد که در سال ۲۰۱۹ در بین کشورهای جهان رتبه ۷۰ را به خود اختصاص داده است. شایان ذکر است رتبه ایران در سال ۲۰۱۸ نیز ۶۵ بوده است.

در سال ۲۰۱۹ امید به زندگی در بدو تولد در ایران ۷۶/۷ سال بوده است.

بنابر آمارهای ارائه شده توسط سازمان اوپک در سال ۲۰۱۹ میزان تولید نفت خام ایران ۲۳۵۶ هزار بشکه در روز بوده که در بین ۱۴ کشور عضو اوپک رتبه پنجم را به خود اختصاص داده است. عربستان سعودی با متوسط تولید ۹۸۰۸ هزار بشکه، عراق با تولید ۴۵۷۶ هزار بشکه، امارات متحده عربی با تولید ۳۰۵۸ هزار بشکه و کویت با تولید ۲۶۷۸ هزار بشکه در روز به ترتیب رتبه اول و دوم، سوم و چهارم را به خود اختصاص داده‌اند.

بر اساس این آمارها در سال ۲۰۱۹ ایران با ۶۵۱ هزار بشکه در روز، نهمین کشور صادرکننده نفت خام در میان کشورهای عضو اوپک است. همچنین با عرضه بیش از ۲۵۴ میلیارد متر مکعب گاز طبیعی به بازار، بیشترین مقدار عرضه را در بین کشورهای عضو اوپک به خود اختصاص داده است.

مدت زمان مورد انتظار تحصیل: تعداد سال‌های مورد انتظار برای تحصیل کودکان در سن مدرسه به شرط این که الگوهای رایج نرخ‌های ثبت نام ویژه سنی در طول زندگی آن کودک به همان صورت باقی بماند.

درآمد ناخالص ملی (GNI)^(۳): کل درآمد اقتصادی یک کشور، بر اساس تولید و مالکیت عوامل تولید منهای مبلغ پرداخت شده برای استفاده از عوامل تولید بقیه افراد بر حسب واحد پولی دلار آمریکا از طریق نرخ‌های قدرت برابری خرید (PPP)^(۴) تقسیم بر متوسط جمعیت.

ذخایر شناخته شده یا اثبات شده: مقدار تخمینی انواع هیدروکربن‌هایی است که از نظر آماری، در اصطلاح به آن نفت خام یا گاز طبیعی اطلاق می‌شود و اطلاعات زمین‌شناسی و مهندسی نفت، در حد قابل قبولی، حاکی از قابلیت استحصال آن تحت شرایط اقتصادی و فناوری جاری است.

نفت خام: مخلوطی از هیدروکربن‌هایی است که به صورت مایع در مخازن طبیعی زیرزمینی وجود دارد و پس از جریان یافتن در سطح زمین (تحت فشار جو) نیز کماکان به حالت مایع باقی می‌ماند. مقدار تولید نفت خام شامل موارد زیر است:

- الف) مایعاتی که به لحاظ فنی به عنوان نفت خام تعریف می‌شوند.
- ب) مقادیر اندکی از هیدروکربن‌ها که به شکل گاز در مخازن زیرزمینی وجود دارند، لیکن در اثر فشار جو، پس از جریان یافتن بر روی زمین به حالت مایع تبدیل می‌شوند.
- ج) مقادیر اندکی از مواد غیر هیدروکربن که همراه با نفت تولید می‌شوند.

گاز طبیعی: مخلوطی از ترکیبات هیدروکربنی و مقادیر ناچیزی از مواد غیر هیدروکربنی مختلف است که به شکل گاز یا محلول در نفت در مخازن طبیعی زیرزمینی موجود است.

تولید ناخالص: مجموع جریان گاز طبیعی حاصل از مخازن نفت و گاز است که مشتمل بر گازهای نامحلول همراه و غیرهمراه می‌باشد.

فراورده‌های نفتی: فراورده‌های حاصل از تصفیه نفت خام، مواد نفتی اشباع نشده، مایعات گاز طبیعی و سایر ترکیبات هیدروکربنی است. این فراورده‌ها شامل بنزین هواپیما، بنزین اتومبیل، نفت، نفت سفید، سوخت جت، نفت کوره حاصل از تقطیر، نفت کوره پسمانده گاز مایع شده، مواد چرب‌کننده، پارافین، زغال حاصل از نفت، قیر و ... است.

3) Gross National Income.

4) Purchasing Power Parity.

(میلیون نفر)

۲۴-۱- جمعیت جهان و پیش‌بینی آن بر حسب منطقه

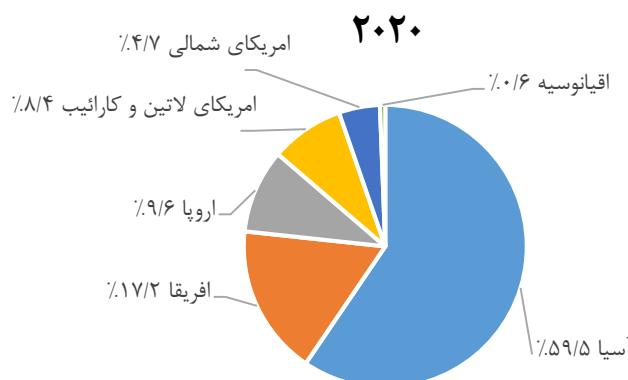
منطقه	(۱) ۲۰۱۹	(۱) ۲۰۲۰	(۱) ۲۰۳۰	(۱) ۲۰۵۰	(۱) ۲۱۰۰
جهان	۷۷۱۳	۷۷۹۵	۸۰۶۱	۹۷۳۵	۱۰۱۷۵
آسیا	۴۶۰۱	۴۶۴۱	۴۹۴۷	۵۲۹۰	۴۷۱۹
افریقا	۱۳۰۸	۱۳۴۱	۱۶۸۸	۲۴۸۹	۴۲۸۰
اروپا	۷۴۷	۷۴۸	۷۴۱	۷۱۰	۶۸۰
امریکای لاتین و کارائیب	۶۴۸	۶۵۴	۷۰۶	۷۶۲	۶۸۰
امریکای شمالی	۳۶۴	۳۶۹	۳۹۱	۴۲۵	۴۹۱
اقیانوسیه	۴۲	۴۳	۴۸	۵۷	۷۵

۱) ارقام مربوط به میانه سال است.

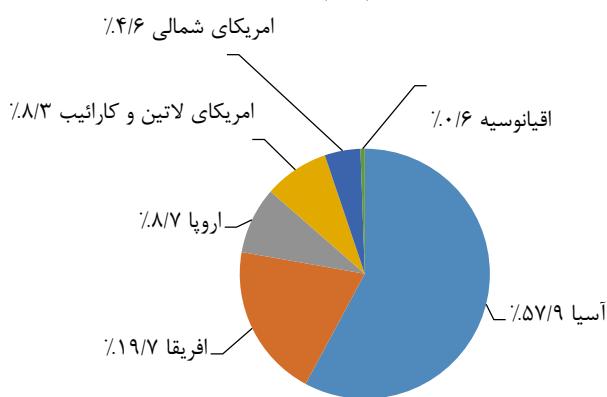
۲) ارقام تجدید نظر شده است.

ماخذ - سازمان ملل متحده (ربی).

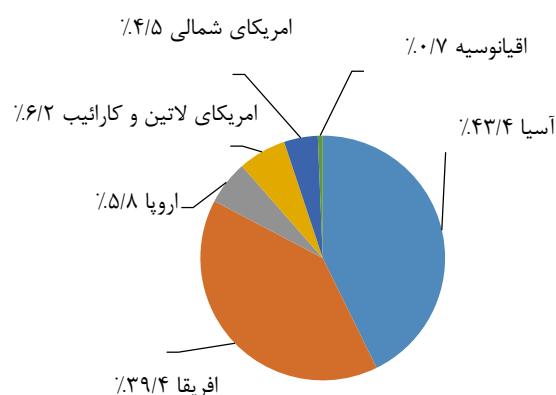
۱- ۲۴-۱- جمعیت جهان و پیش‌بینی آن بر حسب منطقه

۲۰۳۰

۲۱۰۰

مبنای: جدول ۲۴-۱

۲۴-۲-بخی از شاخص‌های جمعیتی در کشورهای منتخب جهان

درصد شهر نشینی ۲۰۱۹	تراکم جمعیت (نفر در کیلومتر مربع) ۲۰۲۰	جمعیت بالای سن ۶۰ سال (درصد) میانه سال	جمعیت تا سن ۱۴ سال (درصد)	برآورد جمعیت (میلیون نفر)	کشور
آسیا					
...	۱۲۲/۷	۱۱/۶	۲۳/۵	۱۰/۱۴	آذربایجان، جمهوری ^(۱)
...	۱۱۴/۹	۶/۱	۳۲/۹	۱۰/۲۰	اردن
...	۱۰۴/۱	۱۸/۵	۲۰/۸	۲/۹۶	ارمنستان
...	۷۸/۷	۸/۳	۲۸/۸	۳۳/۴۷	ازبکستان
...	۵۹/۶	۴/۲	۴۱/۸	۳۸/۹۳	افغانستان
...	۱۱۸/۳	۳/۱	۱۴/۸	۹/۸۹	امارات متحده عربی
...	۱۵۱/۰	۱۰/۱	۲۵/۹	۲۷۳/۵۲	اندونزی
...	۵۱/۶	۱۰/۳	۲۴/۷	۸۳/۹۹	ایران، جمهوری اسلامی
...	۲۲۳۸/۹	۵/۳	۱۸/۳	۱/۷۰	بحرین
...	۱۲۶۵/۲	۸/۰	۲۶/۸	۱۶۴/۶۹	بنگلادش
...	۲۸۶/۵	۶/۷	۳۴/۸	۲۲۰/۸۹	پاکستان
...	۶۸/۱	۵/۸	۳۷/۳	۹/۵۴	تاجیکستان
...	۱۳۶/۶	۱۹/۲	۱۶/۶	۶۹/۸۰	تایلند
...	۱۲/۸	۸/۱	۳۰/۸	۶/۰۳	ترکمنستان
...	۱۰۹/۶	۱۳/۱	۲۳/۹	۸۴/۳۴	ترکیه
...	۱۵۳/۳	۱۷/۴	۱۷/۷	۱۴۳۹/۳۲	چین ^(۲)
...	۳۴۶/۹	۲۴۶/۳	۱۲/۴	۱۲۶/۴۸	ژاپن
...	۸۳۵۷/۶	۲۰/۹	۱۲/۳	۵/۸۵	سنگاپور
...	۹۵/۳	۷/۵	۳۰/۸	۱۷/۵۰	سوید، جمهوری عربی
...	۹۲/۶	۵/۱	۳۷/۷	۴۰/۲۲	عراق
...	۱۶/۲	۵/۹	۲۴/۷	۳۴/۸۱	عربستان سعودی
...	۱۶/۵	۴/۳	۲۲/۵	۵/۱۱	عمان
...	۸۴۷/۴	۴/۹	۳۸/۴	۵/۱۰	فلسطین ^(۳)
...	۳۶۷/۵	۸/۶	۳۰/۰	۱۰/۹۰۵۸	فیلیپین
...	۳۴/۰	۸/۱	۳۲/۶	۶/۵۲	قرقیزستان
...	۷/۰	۱۲/۲	۲۹/۱	۱۸/۷۸	قزاقستان
...	۲۴۸/۲	۳/۶	۱۳/۶	۲/۸۸	قطر
...	۵۲۷/۳	۲۳/۲	۱۲/۵	۵۱/۲۷	کره، جمهوری (کره جنوبی)
...	۲۳۹/۷	۶/۵	۲۱/۵	۴/۲۷	کویت
...	۵۷/۴	۲۱/۵	۲۰/۲	۳/۹۹	گرجستان ^(۴)
...	۶۶۷/۲	۱۱/۲	۲۵/۱	۶/۸۳	لبنان
...	۹۸/۵	۱۱/۰	۲۳/۴	۳۲/۳۷	مالزی ^(۵)
...	۴۶۴/۱	۱۰/۱	۲۶/۲	۱۳۸۰/۰۰	هند
...	۵۶/۵	۴/۶	۳۸/۸	۲۹/۸۳	یمن
افریقا					
...	۴۸/۹	۸/۵	۲۸/۸	۵۹/۳۱	افریقای جنوبی
...	۱۸/۴	۹/۹	۳۰/۸	۴۳/۸۵	الجزایر
...	۷۶/۴	۳/۹	۴۴/۴	۲۰/۹۰	بورکینافاسو
...	۷۶/۱	۱۳/۴	۲۴/۳	۱۱/۸۲	تونس
...	۳۸/۴	۴/۶	۴۱/۹	۱۴/۸۶	زمبابوه
...	۲۴/۸	۵/۷	۳۹/۸	۴۲/۸۵	سودان
...	۵۶/۲	۴/۳	۴۲/۱	۲۶/۵۵	کامرون
...	۱۶/۲	۴/۵	۴۱/۳	۵/۵۲	کنگو، جمهوری دموکراتیک
...	۳/۹	۶/۹	۲۷/۸	۶/۸۷	لیبی، جمهوری عربی

۲۴-۲- برخی از شاخص‌های جمعیتی در کشورهای منتخب جهان (دبیله)

کشور	برآورد جمعیت (میلیون نفر)	جمعیت تا سن ۱۴ سال (درصد)	جمعیت بالای سن ۶۰ سال (درصد)	تراکم جمعیت (نفر در کیلومتر مربع)	درصد شهر نشینی	سال ۲۰۱۹
	میانه سال ۲۰۲۰					
مراکش	۳۶/۹۱	۲۶/۸	۱۱/۹	۸۲/۷
مصر	۱۰۲/۳۳	۳۳/۹	۸/۲	۱۰۲/۸
نیجریه	۲۰۶/۱۴	۴۳/۵	۴/۵	۲۲۶/۳
امریکای جنوبی						
آرژانتین	۴۴/۲۰	۲۴/۴	۱۵/۵	۱۶/۵
برزیل	۲۱۲/۵۶	۲۰/۷	۱۴/۰	۲۵/۴
پرو	۳۲/۹۷	۲۴/۷	۱۲/۵	۲۵/۸
شیلی	۱۹/۱۲	۱۹/۲	۱۷/۴	۲۵/۷
ونزوئلا	۲۸/۴۴	۲۷/۳	۱۲/۱	۳۲/۲
امریکای شمالی						
ایالات متحده امریکا	۳۳۱/۰۰	۱۸/۴	۲۲/۹	۳۶/۲
کانادا	۳۷/۷۴	۱۵/۸	۲۴/۹	۴۱/۲
کوبا	۱۱/۳۳	۱۵/۹	۲۱/۳	۱۰۶/۴
مکزیک	۱۲۸/۹۳	۲۵/۸	۱۱/۲	۶۶/۳
اروپا						
آلمان	۸۳/۷۸	۱۴/۰	۲۸/۶	۲۴۰/۴
اتریش	۹/۰۱	۱۴/۴	۲۵/۷	۱۰۹/۳
اسپانیا ^(۲)	۴۶/۷۵	۱۴/۴	۲۶/۳	۹۳/۷
اوکراین ^(۳)	۴۳/۷۳	۱۶/۰	۲۳/۶	۷۵/۵
ایتالیا	۶۰/۴۶	۱۳/۰	۲۹/۸	۲۰۵/۶
ایرلند	۴۹/۴	۲۰/۸	۱۹/۶	۷۱/۷
بلژیک	۱۱/۵۹	۱۷/۰	۲۵/۶	۳۸۲/۷
بلغارستان	۶۹/۵	۱۴/۷	۲۸/۲	۶۴/۰
بوسنی و هرزگوین	۳/۲۸	۱۴/۵	۲۵/۳	۶۴/۳
پادشاهی متحده بریتانیا	۶۷/۸۹	۱۷/۷	۲۴/۴	۲۸۰/۶
پرتغال	۱۰/۲۰	۱۳/۱	۲۹/۴	۱۱۱/۳
دانمارک	۵/۷۹	۱۶/۳	۲۶/۱	۱۳۶/۵
رومانی	۱۹/۴۴	۱۵/۵	۲۵/۹	۸۳/۶
سوئد	۱۰/۱۰	۱۷/۶	۲۵/۹	۲۴/۶
سوئیس	۸/۶۵	۱۵/۰	۲۵/۳	۲۱۹/۰
فرانسیون روسیه	۱۴۵/۹۳	۱۸/۴	۲۲/۴	۸/۹
فرانسه	۶۵/۲۷	۱۷/۷	۲۶/۸	۱۱۹/۲
فلاند ^(۴)	۵/۵۴	۱۵/۹	۲۹/۰	۱۸/۲
لهستان	۳۷/۸۵	۱۵/۲	۲۵/۹	۱۲۳/۴
مجارستان	۹/۶۶	۱۴/۴	۲۶/۸	۱۰۶/۷
نروز ^(۵)	۵/۴۲	۱۷/۳	۲۳/۳	۱۴/۸
هلند	۱۷/۱۳	۱۵/۷	۲۶/۶	۵۰۸/۲
بیونان	۱۰/۴۲	۱۳/۷	۲۸/۸	۸۰/۹
اقیانوسیه						
استرالیا ^(۱۰)	۲۵/۵۰	۱۹/۳	۲۱/۸	۳/۳
نیوزیلند (زلاندنو)	۴/۸۲	۱۹/۴	۲۲/۲	۱۸/۳

(۱) شامل تاگورنو- قره باغ می‌باشد.

(۲) به دلیل اهداف آماری، اطلاعات مربوط به کشور چین شامل هنگ‌کنگ، ماکائو، مناطق ویژه اداری چین و استان تایوان نمی‌باشد.

(۳) شامل اورشلیم شرقی می‌باشد.

(۴) شامل آبخازیا و اوستیای جنوبی می‌باشد.

(۵) شامل صباح و سراوق می‌باشد.

(۶) شامل جزایر قناری، سنتوتا و ملیلا می‌باشد.

(۷) شامل کریما می‌باشد.

(۸) شامل جزایر آلاند می‌باشد.

(۹) شامل جزایر سوالبارد و جان ماین می‌باشد.

(۱۰) شامل جزایر کریسمس، کوکوس (کیلینگ) و نورفولک می‌باشد.

ماخذ - سازمان ملل متحد. (ربپ).

۲۴-۳- میزان خام ولادت، مرگ و میر اطفال در کشورهای منتخب جهان: ۲۰۱۹

کشور	میزان خام ولادت (در هر ۱۰۰۰ نفر جمعیت)	میزان مرگ و میر (در هر ۱۰۰۰ نفر جمعیت)	میزان مرگ و میر اطفال کمتر از یک‌ساله ^(۱) (در هر هزار تولد زنده)
آسیا	۱۶	۷	۲۷
آذربایجان، جمهوری	۱۴	۶	۱۱
اردن	۲۲	۴	۱۷
ارمنستان	۱۲	۹	۶
ازبکستان	۲۳	۵	۱۱
افغانستان	۳۳	۶	۵۰
امارات متحده عربی	۱۱	۱	۶
اندونزی	۱۸	۷	۲۵
ایران، جمهوری اسلامی	۱۷	۵	۶
بحرین	۱۴	۲	۶
بنگلادش	۲۱	۵	۳۴
پاکستان	۲۸	۶	۶۲
تاجیکستان	۲۵	۴	۲۷
تایلند	۱۰	۸	۷
ترکمنستان	۲۳	۷	۴۳
ترکیه	۱۸	۵	۹
چین	۱۰	۷	۹
ژاپن	۷	۱۱	۱/۹
سنگاپور	۹	۵	۱/۷
سوریه، جمهوری عربی	۲۴	۵	۱۷
عراق	۲۷	۴	۲۳
عربستان سعودی	۱۵	۳	۱۲
عمان	۲۱	۲	۹
فلسطین اشغالی	۲۰	۴	۱۷
فیلیپین	۲۲	۶	۲۱
قرقیزستان	۲۷	۵	۱۵
قراقستان	۲۱	۷	۸
قطر	۱۰	۱	۶
کره جنوبی، جمهوری	۶	۶	۲/۸
کویت	۱۴	۲	۷
گرجستان	۱۳	۱۳	۸
لبنان	۱۷	۵	۹
مالزی	۱۶	۵	۷
هند	۲۰	۶	۳۳
یمن	۳۰	۶	۴۳
افریقا	۳۴	۱	۴۹
افریقای جنوبی	۲۰	۹	۲۵
الجزایر	۲۴	۵	۲۱
بورکینافاسو	۳۸	۸	۵۲
تونس	۱۷	۶	۱۴
زیمبابوه	۳۳	۸	۴۷
سودان	۳۲	۷	۴۲
کامرون	۳۸	۸	۴۸
کنگو، جمهوری دموکراتیک	۴۴	۹	۶۸
لیبی، جماهیر عربی	۴۴	۴	۱۲

۲۴-۳- میزان خام ولادت، مرگ و میر و میزان مرگ و میر اطفال در کشورهای منتخب جهان: ۲۰۱۹ (دباله)

کشور	میزان خام ولادت (در هر هزار نفر جمعیت)	میزان خام مرگ و میر (در هر ۱۰۰۰ نفر جمعیت)	میزان مرگ و میر اطفال کمتر از یک ساله ^(۱) (در هر زنده تولد زنده)
مراکش.....	۱۷	۵	۱۸/۰
مصر	۲۳	۶	۱۵/۰
نیجریه	۳۷	۱۲	۶۷/۰
امریکای جنوبی	۱۵	۶	۱۳/۰
آرژانتین	۱۷	۸	۸/۸
برزیل	۱۴	۶	۱۰/۰
پرو	۱۹	۵	۱۵/۰
شیلی	۱۲	۶	۵/۶
ونزوئلا	۱۸	۷	۲۸/۰
امریکای شمالی	۱۱	۱	۶/۰
ایالات متحده آمریکا	۱۲	۹	۵/۷
کانادا	۱۰	۸	۴/۷
امریکای لاتین و کارائیب	۱۶	۶	۱۴/۰
کوبا	۱۰	۱۰	۴/۰
مکزیک	۱۷	۶	۱۱/۰
اروپا	۱۰	۱۱	۴/۰
آلمان	۱۰	۱۲	۳/۲
اتریش	۱۰	۹	۲/۷
اسپانیا	۸	۹	۲/۶
اوکراین	۸	۱۴	۷/۱
ایتالیا	۷	۱۱	۲/۸
ایرلند	۱۲	۶	۳/۱
بلژیک	۱۰	۱۰	۳/۲
بلغارستان	۹	۱۶	۵/۶
بوسنی و هرزگوین	۸	۱۱	۶/۰
پادشاهی متحده بریتانیا	۱۱	۹	۳/۷
پرتغال	۹	۱۱	۳/۲
دانمارک	۱۱	۹	۳/۱
رومانی	۱۱	۱۴	۵/۹
سوئد	۱۱	۹	۱/۸
سوئیس	۱۰	۸	۳/۳
فراسیون روسیه	۱۱	۱۳	۵/۱
فرانسه	۱۱	۹	۳/۶
فنلاند	۸	۱۰	۲/۱
لهستان	۱۰	۱۱	۳/۷
محارستان	۹	۱۳	۳/۸
نروژ	۱۰	۸	۲/۱
هلند	۱۰	۹	۳/۵
یونان	۸	۱۱	۳/۵
اقیانوسیه	۱۷	۷	۱۶/۰
استرالیا	۱۳	۶	۳/۱
نیوزیلند (زلاندنو)	۱۲	۷	۴/۵

(۱) میزان مرگ و میر نوزادان در هر ۱۰۰۰ تولد زنده، میزان مرگ و میرهایی که دارای اعشار هستند برگرفته از آمارهای ثبتی کشورها است. اما اعدادی که دارای اعشار نیستند، به طور تخمینی از منابع ذکر شده نقل شده‌اند.
مأخذ - دفتر مرجع جمعیتی. (رب).

۲۴-۴- شاخص توسعه انسانی در کشورهای منتخب جهان

کشور	آسیا	افریقا	
امید به زندگی در بدو تولد	مدت زمان مورد انتظار تحصیل	میانگین سال‌های تحصیل	در آمد ناخالص ملی (GNI) سرانه (نرخ برابری قدرت خرید بر حسب دلار به قیمت ثابت ۲۰۱۷)
آذربایجان، جمهوری	۷۳/۰	۱۲/۹	۱۳۷۸۴
اردن	۷۴/۵	۱۱/۴	۹۸۵۸
ارمنستان	۷۵/۱	۱۳/۱	۱۳۸۹۴
ازبکستان	۷۱/۷	۱۲/۱	۷۱۴۲
افغانستان	۶۴/۸	۱۰/۲	۲۲۲۹
امارات متحده عربی	۷۸/۰	۱۴/۳	۶۷۴۶۲
اندونزی	۷۱/۷	۱۳/۶	۱۱۴۵۹
ایران، جمهوری اسلامی	۷۶/۷	۱۴/۸	۱۲۴۴۷
بحرين	۷۷/۳	۱۶/۳	۴۲۵۲۲
بنگلادش	۷۲/۶	۱۱/۶	۴۹۷۶
پاکستان	۶۷/۳	۸/۳	۵۰۰۵
تاجیکستان	۷۱/۱	۱۱/۷	۳۹۵۴
تایلند	۷۷/۲	۱۰/۰	۱۷۷۸۱
ترکمنستان	۶۸/۲	۱۱/۲	۱۴۹۰۹
ترکیه	۷۷/۷	۱۶/۶	۲۷۷۰۱
چین	۷۶/۹	۱۴/۰	۱۶۰۵۷
ژاپن	۸۴/۶	۱۵/۲	۴۲۹۳۲
سنگاپور	۸۳/۶	۱۶/۴	۸۸۱۵۵
سوریه، جمهوری عربی	۷۲/۷	۸/۹	۳۶۱۳
عراق	۷۰/۶	۱۱/۳	۱۰۸۰۱
عربستان سعودی	۷۵/۱	۱۶/۱	۴۷۴۹۵
عمان	۷۷/۹	۱۴/۲	۲۵۹۴۴
فلسطین اشغالی	۷۴/۱	۱۳/۴	۶۴۱۷
فیلیپین	۷۱/۲	۱۳/۱	۹۷۷۸
قرقیزستان	۷۱/۵	۱۳/۰	۴۸۶۴
قزاقستان	۷۳/۶	۱۵/۶	۲۲۸۵۷
قطر	۸۰/۲	۱۲/۰	۹۲۴۱۸
کره، جمهوری (کره جنوبی)	۸۳/۰	۱۶/۵	۴۳۰۴۴
کویت	۷۵/۵	۱۴/۲	۵۸۵۹۰
گرجستان	۷۳/۸	۱۵/۳	۱۴۴۲۹
لبنان	۷۸/۹	۱۱/۳	۱۴۶۵۵
مالزی	۷۶/۲	۱۳/۷	۲۷۵۳۴
هند	۶۹/۷	۱۲/۲	۶۶۸۱
یمن	۶۶/۱	۸/۸	۱۵۹۴
افریقای جنوبی	۶۴/۱	۱۳/۸	۱۲۱۲۹
الجزایر	۷۶/۹	۱۴/۶	۱۱۱۷۴
بورکینافاسو	۶۱/۶	۹/۳	۲۱۳۳
تونس	۷۶/۷	۱۰/۱	۱۰۴۱۴
زمبابوه	۶۱/۵	۱۱/۰	۲۶۶۶
سودان	۶۵/۳	۷/۹	۳۸۲۹
کامرون	۵۹/۳	۱۲/۱	۳۵۸۱
کنگو، جمهوری دموکراتیک	۶۰/۷	۹/۷	۱۰۶۳
لیبی، جمهوری عربی	۷۲/۹	۱۲/۹	۱۵۶۸۸

۲۴-۴-شاخص توسعه انسانی در کشورهای منتخب جهان (دبیله)

کشور	آمید به زندگی در بد و تولد	مدت زمان مورد انتظار تحصیل	میانگین سالهای تحصیل	درآمد ناخالص ملی (GNI) سرانه (نرخ برابری قدرت خرید بر حسب دلار به قیمت ثابت ۲۰۱۷)
۲۰۱۹				
مراکش.....	۷۶/۷	۱۳/۷	۵/۶	۷۳۶۸
مصر.....	۷۲/۰	۱۳/۳	۷/۴	۱۱۴۶۶
نیجریه.....	۵۴/۷	۱۰/۰	۶/۷	۴۹۱۰
امریکای جنوبی				
آرژانتین.....	۷۶/۷	۱۷/۷	۱۰/۹	۲۱۱۹۰
برزیل.....	۷۵/۹	۱۵/۴	۸/۰	۱۴۲۶۳
پرو.....	۷۶/۷	۱۵/۰	۹/۷	۱۲۲۵۲
شیلی.....	۸۰/۲	۱۶/۴	۱۰/۶	۲۳۲۶۱
ونزوئلا.....	۷۲/۱	۱۲/۸	۱۰/۳	۷۰۴۵
امریکای شمالی				
ایالات متحده امریکا.....	۷۸/۹	۱۶/۳	۱۳/۴	۶۳۸۲۶
کانادا.....	۸۲/۴	۱۶/۲	۱۳/۴	۴۸۵۲۷
کوبا.....	۷۸/۸	۱۴/۳	۱۱/۸	۸۶۲۱
مکزیک.....	۷۵/۱	۱۴/۸	۸/۸	۱۹۱۶۰
اروپا				
آلمان.....	۸۱/۳	۱۷/۰	۱۴/۲	۵۵۳۱۴
اتریش.....	۸۱/۵	۱۶/۱	۱۲/۵	۵۶۱۹۷
اسپانیا.....	۸۳/۶	۱۷/۶	۱۰/۳	۴۰۹۷۵
اوکراین.....	۷۲/۱	۱۵/۱	۱۱/۴	۱۳۲۱۶
ایتالیا.....	۸۳/۵	۱۶/۱	۱۰/۴	۴۲۷۷۶
ایرلند.....	۸۲/۳	۱۸/۷	۱۲/۷	۶۸۳۷۱
بلژیک.....	۸۱/۶	۱۹/۸	۱۲/۱	۵۲۰۸۵
بلغارستان.....	۷۵/۱	۱۴/۴	۱۱/۴	۲۳۳۲۵
بوسنی و هرزگوین.....	۷۷/۴	۱۳/۸	۹/۸	۱۴۸۷۲
پادشاهی متحده بریتانیا.....	۸۱/۳	۱۷/۵	۱۳/۲	۴۶۰۷۱
پرتغال.....	۸۲/۱	۱۶/۵	۹/۳	۳۳۹۶۷
دانمارک.....	۸۰/۹	۱۸/۹	۱۲/۶	۵۸۶۶۲
رومانی.....	۷۶/۱	۱۴/۳	۱۱/۱	۲۹۴۹۷
سوئد.....	۸۲/۸	۱۹/۵	۱۲/۵	۵۴۵۰۸
سوئیس.....	۸۳/۸	۱۶/۳	۱۳/۴	۶۹۳۹۴
فردراسیون روسیه.....	۷۲/۶	۱۵/۰	۱۲/۲	۲۶۱۵۷
فرانسه.....	۸۲/۷	۱۵/۶	۱۱/۵	۴۷۱۷۳
فنلاند.....	۸۱/۹	۱۹/۴	۱۲/۸	۴۸۵۱۱
لهستان.....	۷۸/۷	۱۶/۳	۱۲/۵	۳۱۶۲۳
مجارستان.....	۷۶/۹	۱۵/۲	۱۲/۰	۳۱۳۲۹
نروژ.....	۸۲/۴	۱۸/۱	۱۲/۹	۶۶۴۹۴
هلند.....	۸۲/۳	۱۸/۵	۱۲/۴	۵۷۷۰۷
یونان.....	۸۲/۲	۱۷/۹	۱۰/۶	۳۰۱۵۵
اقیانوسیه				
استرالیا.....	۸۳/۴	۲۲/۰	۱۲/۷	۴۸۰۸۵
نیوزیلند (زلاندنو).....	۸۲/۳	۱۸/۸	۱۲/۸	۴۰۷۹۹

۲۴-۴-شاخص توسعه انسانی در کشورهای منتخب جهان (دبیله)

کشور	شاخص توسعه انسانی ^(۱)					رتبه شاخص توسعه انسانی ۲۰۱۹	رتبه شاخص توسعه انسانی ۲۰۱۸
	۲۰۱۹	۲۰۱۸	۲۰۱۷	۲۰۱۶	۲۰۱۵		
آسیا							
آذربایجان، جمهوری	۰/۷۴۴	۰/۷۴۹	۰/۷۵۹	۰/۷۵۴	۰/۷۵۴	۸۸	۸۷
اردن	۰/۷۳۰	۰/۷۲۲	۰/۷۲۶	۰/۷۲۸	۰/۷۲۹	۱۰۲	۱۰۲
ارمنستان	۰/۷۶۸	۰/۷۵۱	۰/۷۶۹	۰/۷۷۱	۰/۷۷۶	۸۱	۸۱
ازبکستان	۰/۷۰۱	۰/۷۰۱	۰/۷۱۳	۰/۷۱۷	۰/۷۲۰	۱۰۶	۱۰۸
افغانستان	۰/۵۰۰	۰/۴۹۱	۰/۵۰۶	۰/۵۰۹	۰/۵۱۱	۱۶۹	۱۷۰
امارات متحده عربی	۰/۸۵۹	۰/۸۶۳	۰/۸۸۱	۰/۸۸۹	۰/۸۹۰	۳۱	۳۵
اندونزی	۰/۶۹۶	۰/۷۰۰	۰/۷۰۷	۰/۷۲۲	۰/۷۱۸	۱۰۷	۱۱۱
ایران، جمهوری اسلامی	۰/۷۷۴	۰/۷۹۹	۰/۷۸۷	۰/۷۸۵	۰/۷۸۳	۷۰	۶۵
بحرين	۰/۸۴۸	۰/۸۳۹	۰/۸۵۴	۰/۸۵۲	۰/۸۵۲	۴۲	۴۵
بنگلادش	۰/۵۹۵	۰/۵۹۹	۰/۶۱۶	۰/۶۲۵	۰/۶۳۲	۱۳۳	۱۳۵
پاکستان	۰/۵۳۶	۰/۵۵۶	۰/۵۵۰	۰/۵۵۲	۰/۵۵۷	۱۵۴	۱۵۲
تاجیکستان	۰/۶۰۲	۰/۶۴۷	۰/۶۵۷	۰/۶۶۸	۰/۶۶۸	۱۲۷	۱۲۵
تایلند	۰/۷۴۹	۰/۷۵۳	۰/۷۹۶	۰/۷۷۲	۰/۷۷۷	۷۹	۷۷
ترکمنستان	۰/۶۹۴	۰/۷۰۶	۰/۷۰۱	۰/۷۱۰	۰/۷۱۵	۱۱۱	۱۰۸
ترکیه	۰/۸۰۱	۰/۸۰۰	۰/۸۱۴	۰/۸۱۷	۰/۸۲۰	۵۴	۵۹
چین	۰/۷۳۹	۰/۷۴۹	۰/۷۵۰	۰/۷۵۵	۰/۷۶۱	۸۵	۸۵
ژاپن	۰/۹۰۸	۰/۹۱۰	۰/۹۱۵	۰/۹۱۷	۰/۹۱۹	۱۹	۱۹
سنگاپور	۰/۹۳۱	۰/۹۳۳	۰/۹۳۳	۰/۹۳۶	۰/۹۳۸	۱۱	۹
سوریه، جمهوری عربی	۰/۵۳۷	۰/۵۳۹	۰/۵۶۴	۰/۵۶۳	۰/۵۶۷	۱۵۱	۱۵۴
عراق	۰/۶۴۹	۰/۶۷۲	۰/۶۶۷	۰/۶۷۴	۰/۶۷۴	۱۲۳	۱۲۰
عربستان سعودی	۰/۸۰۲	۰/۸۵۷	۰/۸۵۲	۰/۸۵۴	۰/۸۵۴	۴۰	۳۶
عمان	۰/۸۱۴	۰/۸۳۴	۰/۸۱۹	۰/۸۱۳	۰/۸۱۳	۶۰	۴۷
فلسطین اشغالی	۰/۷۰۱	۰/۶۸۷	۰/۶۸۷	۰/۷۰۸	۰/۷۰۸	۱۱۵	۱۱۹
فیلیپین	۰/۷۰۱	۰/۷۰۴	۰/۷۰۸	۰/۷۱۱	۰/۷۱۸	۱۰۷	۱۰۶
قرقیزستان	۰/۶۹۰	۰/۶۹۹	۰/۶۹۶	۰/۶۹۷	۰/۶۹۷	۱۲۰	۱۲۲
قراقدستان	۰/۸۰۶	۰/۸۰۸	۰/۸۱۵	۰/۸۲۵	۰/۸۲۵	۵۱	۵۰
قطر	۰/۸۳۹	۰/۸۴۷	۰/۸۴۸	۰/۸۴۵	۰/۸۴۸	۴۵	۴۱
کره، جمهوری (کره جنوبی)	۰/۹۰۷	۰/۹۰۱	۰/۹۱۲	۰/۹۱۴	۰/۹۱۶	۲۳	۲۲
کویت	۰/۸۰۱	۰/۸۰۹	۰/۸۰۵	۰/۸۰۶	۰/۸۰۶	۶۴	۵۷
گرجستان	۰/۸۹۰	۰/۷۷۶	۰/۷۹۹	۰/۸۰۵	۰/۸۱۲	۶۱	۷۰
لبنان	۰/۷۴۴	۰/۷۲۵	۰/۷۴۸	۰/۷۴۴	۰/۷۴۴	۹۲	۹۳
مالزی	۰/۷۹۶	۰/۸۰۱	۰/۸۰۵	۰/۸۱۰	۰/۸۱۰	۶۲	۶۱
هند	۰/۶۲۴	۰/۶۳۷	۰/۶۴۰	۰/۶۴۲	۰/۶۴۵	۱۳۱	۱۲۹
یمن	۰/۴۸۳	۰/۴۷۷	۰/۴۶۸	۰/۴۷۰	۰/۴۷۷	۱۷۹	۱۷۷
افریقا							
افریقای جنوبی	۰/۷۰۱	۰/۷۰۲	۰/۷۰۵	۰/۷۰۷	۰/۷۰۹	۱۱۴	۱۱۳
الجزایر	۰/۷۴۰	۰/۷۵۵	۰/۷۴۵	۰/۷۴۸	۰/۷۴۸	۹۸	۸۲
بورکینافاسو	۰/۴۲۲	۰/۴۲۰	۰/۴۳۹	۰/۴۴۳	۰/۴۵۲	۱۸۲	۱۸۲
تونس	۰/۷۲۹	۰/۷۳۶	۰/۷۳۴	۰/۷۳۹	۰/۷۴۰	۹۵	۹۱
زمبابوه	۰/۵۰۳	۰/۵۴۹	۰/۵۶۳	۰/۵۶۹	۰/۵۷۱	۱۵۰	۱۵۰
سودان	۰/۵۰۴	۰/۵۰۵	۰/۵۰۹	۰/۵۰۶	۰/۵۱۰	۱۷۰	۱۶۸
کامرون	۰/۵۴۹	۰/۵۵۶	۰/۵۵۷	۰/۵۶۰	۰/۵۶۳	۱۵۳	۱۵۰
کنگو، جمهوری دموکراتیک	۰/۴۶۴	۰/۴۵۳	۰/۴۷۸	۰/۴۷۸	۰/۴۸۰	۱۷۵	۱۷۹
لیبی، جمهوری عربی	۰/۶۹۷	۰/۶۹۰	۰/۶۹۷	۰/۷۲۱	۰/۷۲۴	۱۰۵	۱۱۰

۲۴-۴- شاخص توسعه انسانی در کشورهای منتخب جهان (دباله)

رتبه شاخص توسعه انسانی ۲۰۱۹ سال	رتبه شاخص توسعه انسانی ۲۰۱۸ سال	شاخص توسعه انسانی ^(۱)					کشور
		۲۰۱۹	۲۰۱۸	۲۰۱۷	۲۰۱۶	۲۰۱۵	
۱۲۱	۱۲۱	۰/۶۸۶	۰/۶۸۰	۰/۶۷۳	۰/۶۶۹	۰/۶۵۸	مراکش.....
۱۱۶	۱۱۶	۰/۷۰۷	۰/۷۰۱	۰/۶۹۸	۰/۶۹۵	۰/۶۹۱	مصر.....
۱۶۱	۱۵۸	۰/۵۳۹	۰/۵۳۴	۰/۵۳۱	۰/۵۲۸	۰/۵۲۶	نیجریه.....
امریکای جنوبی							
۴۶	۴۸	۰/۸۴۵	۰/۸۴۲	۰/۸۴۳	۰/۸۲۸	۰/۸۴۰	آرژانتین.....
۸۴	۷۹	۰/۷۶۹	۰/۷۶۲	۰/۷۶۱	۰/۷۵۷	۰/۷۵۶	برزیل.....
۷۹	۸۲	۰/۷۷۷	۰/۷۷۱	۰/۷۶۷	۰/۷۵۵	۰/۷۵۹	پرو.....
۴۳	۴۲	۰/۸۵۱	۰/۸۴۹	۰/۸۴۷	۰/۸۴۳	۰/۸۴۲	شیلی.....
۱۱۳	۹۶	۰/۷۱۱	۰/۷۳۳	۰/۷۴۳	۰/۷۵۲	۰/۷۶۹	ونزوئلا.....
امریکای شمالی							
۱۷	۱۵	۰/۹۲۶	۰/۹۲۵	۰/۹۲۴	۰/۹۱۹	۰/۹۲۱	ایالات متحده امریکا.....
۱۶	۱۳	۰/۹۲۹	۰/۹۲۸	۰/۹۲۶	۰/۹۲۰	۰/۹۲۱	کانادا.....
۷۰	۷۲	۰/۷۸۳	۰/۷۸۱	۰/۷۷۷	۰/۷۷۱	۰/۷۷۲	کوبا.....
۷۴	۷۶	۰/۷۷۹	۰/۷۷۶	۰/۷۷۱	۰/۷۶۴	۰/۷۶۶	مکزیک.....
اروپا							
۶	۴	۰/۹۴۷	۰/۹۴۶	۰/۹۴۳	۰/۹۳۶	۰/۹۳۸	آلمان.....
۱۸	۲۰	۰/۹۲۷	۰/۹۲۱	۰/۹۱۹	۰/۹۰۹	۰/۹۱۵	اتریش.....
۲۵	۲۵	۰/۹۰۴	۰/۹۰۵	۰/۹۰۳	۰/۸۸۸	۰/۸۹۵	اسپانیا.....
۷۴	۸۸	۰/۷۷۹	۰/۷۷۴	۰/۷۷۱	۰/۷۴۶	۰/۷۶۵	اوکراین.....
۲۹	۲۹	۰/۸۹۲	۰/۸۹۰	۰/۸۸۶	۰/۸۷۸	۰/۸۸۲	ایتالیا.....
۲	۳	۰/۹۵۵	۰/۹۵۱	۰/۹۴۷	۰/۹۳۶	۰/۹۳۵	ایرلند.....
۱۴	۱۷	۰/۹۳۱	۰/۹۳۰	۰/۹۲۹	۰/۹۱۵	۰/۹۲۲	بلژیک.....
۵۶	۵۲	۰/۸۱۶	۰/۸۱۳	۰/۸۱۱	۰/۸۱۲	۰/۸۰۹	بلغارستان.....
۷۳	۷۵	۰/۷۸۰	۰/۷۷۷	۰/۷۷۴	۰/۷۶۵	۰/۷۶۱	بوسنی و هرزگوین.....
۱۳	۱۵	۰/۹۳۲	۰/۹۲۸	۰/۹۲۶	۰/۹۱۸	۰/۹۲۳	پادشاهی متحده بریتانیا.....
۳۸	۴۰	۰/۸۶۴	۰/۸۶۰	۰/۸۵۸	۰/۸۴۶	۰/۸۵۴	پرتغال.....
۱۰	۱۱	۰/۹۴۰	۰/۹۳۹	۰/۹۳۶	۰/۹۲۸	۰/۹۳۳	دانمارک.....
۴۹	۵۲	۰/۸۲۸	۰/۸۲۳	۰/۸۲۱	۰/۸۰۸	۰/۸۱۵	رومانی.....
۷	۸	۰/۹۴۵	۰/۹۴۳	۰/۹۴۲	۰/۹۳۴	۰/۹۳۸	سوئد.....
۲	۲	۰/۹۰۵	۰/۹۰۵	۰/۹۴۹	۰/۹۴۳	۰/۹۴۷	سوئیس.....
۵۲	۴۹	۰/۸۲۴	۰/۸۲۳	۰/۸۲۰	۰/۸۱۷	۰/۸۰۹	فراسیون روسیه.....
۲۶	۲۶	۰/۹۰۱	۰/۸۹۸	۰/۸۹۷	۰/۸۸۷	۰/۸۹۵	فرانسه.....
۱۱	۱۲	۰/۹۳۸	۰/۹۳۷	۰/۹۳۵	۰/۹۲۲	۰/۹۳۰	فلاند.....
۳۵	۳۲	۰/۸۸۰	۰/۸۷۷	۰/۸۷۳	۰/۸۶۴	۰/۸۴۳	لهستان.....
۴۰	۴۳	۰/۸۵۴	۰/۸۵۰	۰/۸۴۶	۰/۸۳۸	۰/۸۴۲	مجارستان.....
۱	۱	۰/۹۵۷	۰/۹۵۶	۰/۹۵۴	۰/۹۵۱	۰/۹۴۷	نروز.....
۸	۱۰	۰/۹۴۴	۰/۹۴۲	۰/۹۳۹	۰/۹۲۹	۰/۹۳۴	هلند.....
۳۲	۳۲	۰/۸۸۸	۰/۸۸۱	۰/۸۷۹	۰/۸۶۶	۰/۸۷۷	یونان.....
اقیانوسیه							
۸	۶	۰/۹۴۴	۰/۹۴۳	۰/۹۴۱	۰/۹۳۵	۰/۹۳۸	استرالیا.....
۱۴	۱۴	۰/۹۳۱	۰/۹۲۸	۰/۹۲۶	۰/۹۱۷	۰/۹۲۱	نیوزیلند (زلاندو).....

(۱) قابل ذکر است هر ساله ارقام سال‌های قبل بر اساس نشریه (HDR) سازمان ملل تجدید نظر می‌گردد.

ماخذ - سازمان ملل متحد. (رب).

(میلیون بشکه)

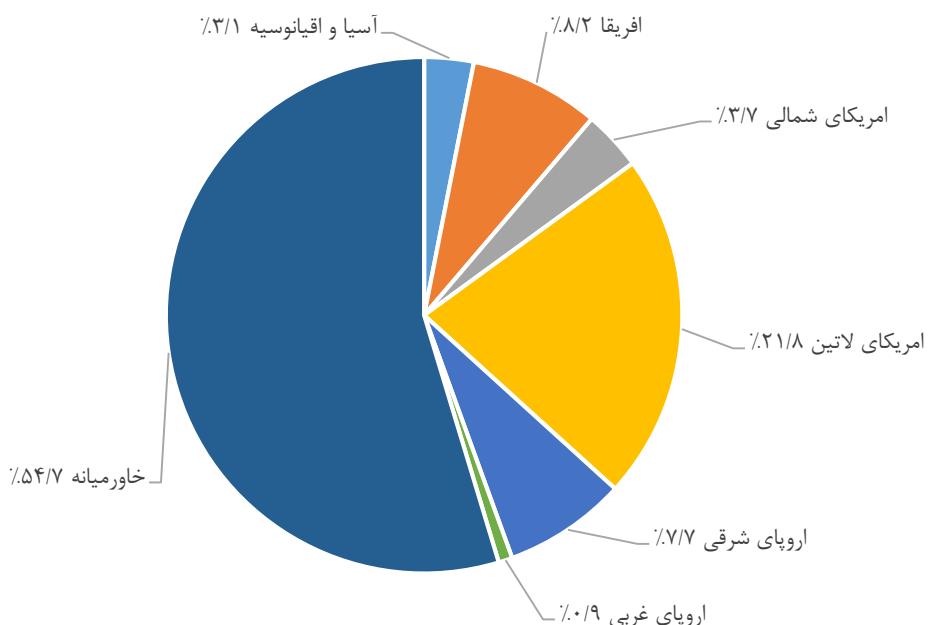
۲۴-۵- ذخایر شناخته شده نفت خام جهان بر حسب منطقه

منطقه	۲۰۰۰	۲۰۰۵	۲۰۱۰	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹
جهان	۱۵۵۰۷۳۶
آسیا و اقیانوسیه	۴۷۸۵۴	۴۷۷۹۳	۴۷۸۷۶	۴۸۰۰۴
افریقا	۱۲۶۳۸۸	۱۲۶۹۷۲	۱۲۷۶۷۷	۱۲۸۳۸۸
امریکای شمالی	۴۹۰۷۶	۴۳۷۲۷	۳۷۱۹۱	۵۷۹۱۹
امریکای لاتین	۳۳۷۳۶۸	۳۳۷۰۳۸	۳۳۵۹۷۰	۳۳۶۹۸۱
اروپای شرقی	۱۱۹۸۱۲	۱۱۹۸۳۷	۱۱۹۸۴۱	۱۱۹۸۱۲
اروپای غربی	۱۲۵۰۰	۱۲۰۶۷	۱۲۴۱۹	۱۲۲۱۴
خاورمیانه	۸۴۷۷۴۵	۸۰۳۱۸۴	۸۰۴۶۳۹	۸۰۷۷۳۰

۱) اطلاعات تجدید نظر شده است.

مأخذ- سازمان کشورهای تولیدکننده و صادرکننده نفت (اوپک). (ربپ).

۲۴-۲- توزیع ذخایر شناخته شده نفت خام جهان بر حسب منطقه: ۲۰۱۹

مبنای: جدول ۲۴-۵

(هزار بشکه در روز)

۲۴-۶-متوسط تولید نفت خام جهان بر حسب منطقه

۲۰۱۹	(۱)۲۰۱۸	(۱)۲۰۱۷	(۱)۲۰۱۶	(۱)۲۰۱۵	۲۰۱۰	۲۰۰۵	۲۰۰۰	منطقه
۷۵۲۶۳	۷۵۱۲۲	۷۴۵۷۸	۷۵۳۰۴	۷۵۰۱۷	۶۹۱۱۶	۷۱۵۲۳	۶۵۱۵۷	جهان.....
۶۸۰۹	۶۸۱۴	۶۹۴۵	۷۲۴۹	۷۶۱۳	۷۶۷۲	۷۳۲۸	۷۲۵۳	آسیا و اقیانوسیه
۷۱۴۴	۶۹۶۴	۶۸۶۷	۶۵۲۲	۷۰۱۸	۸۶۶۸	۸۸۱۶	۶۷۴۶	افریقا.....
۱۳۵۳۴	۱۲۲۶۳	۱۰۵۶۵	۱۰۰۲۵	۱۰۷۰۲	۶۷۰۹	۶۵۳۸	۷۲۱۳	امریکای شمالی
۷۶۳۲	۸۰۱۲	۸۷۰۷	۹۲۲۰	۹۷۱۶	۹۶۳۰	۱۰۱۳۰	۹۳۱۷	امریکای لاتین.....
۱۳۲۱۹	۱۳۱۷۱	۱۲۹۳۰	۱۲۷۵۷	۱۲۶۴۵	۱۲۶۴۷	۱۱۰۸۳	۷۶۳۱	اروپای شرقی
۲۷۶۶	۲۸۵۵	۲۸۷۱	۲۹۲۴	۲۸۹۹	۳۵۳۰	۴۹۰۵	۶۲۸۸	اروپای غربی
۲۴۱۵۹	۲۵۷۴۳	۲۵۸۹۳	۲۶۶۰۸	۲۴۴۹۴	۲۱۰۳۱	۲۲۷۲۲	۲۱۴۱۰	خاورمیانه

۱) اطلاعات تجدید نظر شده است.

مأخذ- سازمان کشورهای تولیدکننده و صادرکننده نفت (اوپک). (ر.ب).

(هزار بشکه در روز)

۲۴-۷-متوسط صادرات نفت خام جهان^(۱) بر حسب منطقه

۲۰۱۹	(۲)۲۰۱۸	(۲)۲۰۱۷	(۲)۲۰۱۶	(۲)۲۰۱۵	۲۰۱۰	۲۰۰۵	۲۰۰۰	منطقه
۴۵۱۸۲	۴۵۹۰۰	۴۴۶۶۲	۴۴۱۹۲	۴۱۵۰۹	۴۱۱۵۹	۴۰۵۶۱	۳۸۱۰۰	جهان.....
۹۳۰	۱۱۲۷	۱۲۵۴	۱۳۰۹	۱۲۹۷	۱۵۶۵	۱۹۶۱	۲۲۳۰	آسیا و اقیانوسیه
۶۴۵۴	۶۴۳۶	۶۲۲۷	۵۹۵۷	۶۴۱۰	۷۶۳۵	۶۴۸۲	۵۲۰۹	افریقا.....
۶۲۴۰	۵۲۲۴	۴۰۵۲	۳۳۳۳	۲۷۶۶	۱۵۲۰	۱۳۷۸	۱۲۳۱	امریکای شمالی
۴۴۹۰	۴۷۴۱	۵۰۵۸	۵۱۱۹	۵۱۴۱	۴۶۲۴	۴۷۳۹	۴۹۰۶	امریکای لاتین
۷۳۰۱	۷۳۰۳	۷۱۲۸	۷۰۵۷	۶۹۰۹	۷۲۷۳	۵۳۴۴	۴۱۴۵	اروپای شرقی
۲۱۳۷	۲۱۵۲	۲۱۸۷	۲۰۹۶	۱۹۴۹	۲۵۵۵	۳۷۴۰	۴۹۹۱	اروپای غربی
۱۷۶۳۰	۱۸۹۱۷	۱۸۷۵۷	۱۹۳۲۱	۱۷۰۳۷	۱۵۹۸۸	۱۶۸۹۷	۱۶۰۸۸	خاورمیانه

۱) اطلاعات شامل صادرات میغانات گازی، صادرات مجدد، تغییرات در مقدار نفت در حال حمل، جابجایی‌هایی که به هیچ طریق دیگر نشان داده نشده است و استفاده نامشخص می‌باشد.

۲) اطلاعات تجدید نظر شده است.

مأخذ- سازمان کشورهای تولیدکننده و صادرکننده نفت (اوپک). (ر.ب).

(هزار بشکه در روز)

۲۴-۸- متوسط تولید نفت خام کشورهای عضو اوپک

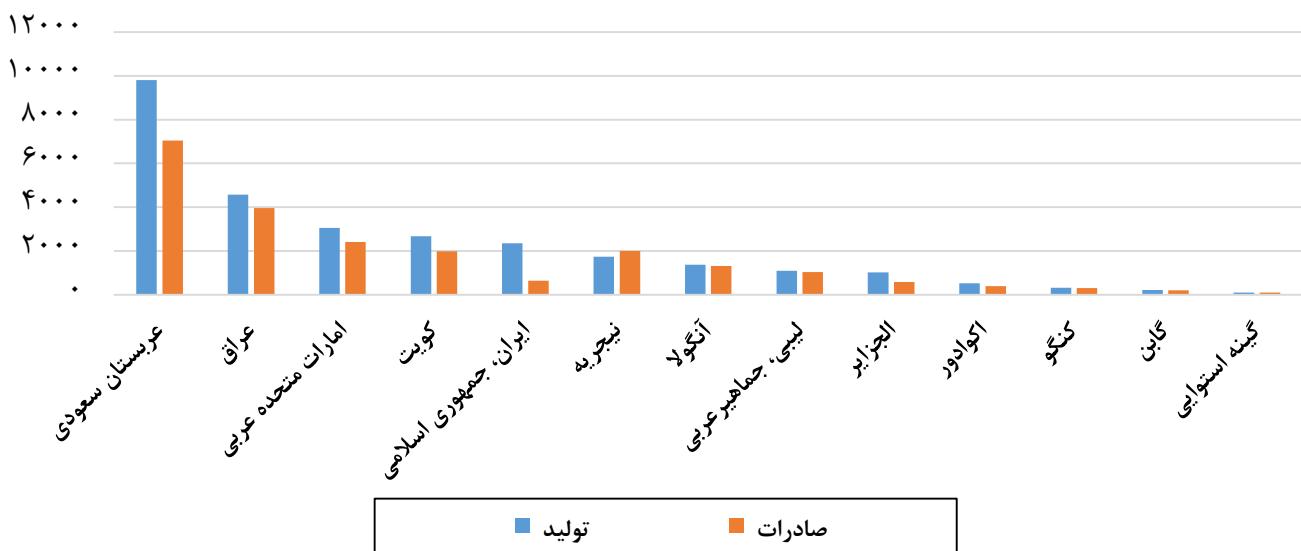
کشور	۲۰۰۰	۲۰۰۵	۲۰۱۰	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹
جمع	۲۷۶۱۸	۳۱۲۴۶	۲۹۲۹۵	۳۱۶۰۱	۳۲۰۱۳	۳۲۱۷۲	۳۱۷۵۶	۲۹۹۰۷
آنگولا	۷۳۶	۱۲۴۱	۱۷۵۸	۱۷۶۷	۱۷۲۲	۱۶۳۲	۱۴۷۳	۱۳۷۳
اکوادور	۳۹۲	۵۱۲	۴۷۶	۵۴۳	۵۴۹	۵۳۱	۵۱۷	۵۳۱
الجزایر	۷۹۶	۱۳۵۲	۱۱۹۰	۱۱۵۷	۱۱۴۶	۱۰۵۹	۱۰۴۰	۱۰۲۳
امارات متحده عربی	۲۱۷۵	۲۳۷۸	۲۳۲۴	۲۹۸۹	۳۰۸۸	۲۹۶۷	۳۰۰۸	۳۰۵۸
ایران، جمهوری اسلامی	۳۶۶۱	۴۰۹۲	۳۵۴۴	۳۱۵۲	۳۶۵۱	۳۸۶۷	۳۵۵۳	۲۳۵۶
کنگو	۲۶۷	۰۰۰	۳۰۹	۲۳۲	۲۲۵	۲۶۳	۳۲۴	۳۲۹
کویت	۱۹۹۶	۲۵۷۳	۲۳۱۲	۲۸۵۹	۲۹۵۴	۲۷۰۴	۲۷۳۷	۲۶۷۸
گابن	۲۸۳	۰۰۰	۲۳۳	۲۱۴	۲۲۱	۲۱۰	۱۹۳	۲۱۸
گینه استوایی	۱۱۵	۰۰۰	۲۳۷	۱۸۵	۱۶۰	۱۲۹	۱۲۰	۱۱۰
عراق	۲۸۱۰	۱۸۵۳	۲۳۵۸	۳۵۰۴	۴۶۴۸	۴۴۶۹	۴۴۱۰	۴۵۷۶
عربستان سعودی	۸۰۹۵	۹۳۵۳	۸۱۶۶	۱۰۱۹۳	۱۰۴۶۰	۹۹۵۹	۱۰۳۱۷	۹۸۰۸
لیبی، جماهیر عربی	۱۳۴۷	۱۶۹۳	۱۴۸۷	۴۰۴	۳۸۹	۸۱۱	۹۵۱	۱۰۹۷
نیجریه	۲۰۵۴	۲۳۶۶	۲۰۴۸	۱۷۴۸	۱۴۲۷	۱۵۳۶	۱۶۰۲	۱۷۳۷
ونزوئلا	۲۸۹۱	۳۰۶۷	۲۸۵۴	۲۶۵۴	۲۳۷۳	۲۰۳۵	۱۵۱۰	۱۰۱۳

۱) اطلاعات تجدید نظر شده است.

مأخذ- سازمان کشورهای تولیدکننده و صادرکننده نفت (اوپک). (ربپ).

هزار بشکه در روز

۲۴-۳- تولید و صادرات نفت خام کشورهای عضو اوپک: ۲۰۱۹

مبنای: جدول ۲۴-۸ و ۲۴-۹

(هزار بشکه در روز)

۲۴-۹- متوسط صادرات نفت خام^(۱) کشورهای عضو اوپک

۲۰۱۹	(۲)۲۰۱۸	(۳)۲۰۱۷	۲۰۱۶	۲۰۱۵	۲۰۱۰	۲۰۰۵	۲۰۰۰	کشور
۲۲۸۱۷۵	۲۴۶۴۶	۲۴۶۵۳	۲۵۰۱۸	۲۳۴۲۳	۲۲۸۰۶	۲۳۳۱۶	۲۱۵۲۹	جمع
۱۳۱۹	۱۴۲۱	۱۵۷۷	۱۶۷۰	۱۷۱۱	۱۷۱۱	۹۴۷	۷۴۹	آنگولا
۳۹۸	۳۷۱	۳۸۵	۴۱۵	۴۳۳	۳۴۰	۳۸۰	۲۵۲	اکوادور
۵۸۴	۵۷۱	۶۳۳	۶۶۸	۶۴۲	۷۰۹	۹۷۰	۴۶۱	الجزایر
۲۴۱۴	۲۲۹۷	۲۳۷۹	۲۴۰۸	۲۴۴۲	۲۱۰۴	۲۱۹۵	۱۸۱۵	امارات متحده عربی
۶۵۱	۱۸۵۰	۲۱۲۵	۱۹۲۲	۱۰۸۱	۲۲۴۸	۲۲۹۵	۲۴۹۲	ایران، جمهوری اسلامی
۳۹۶۸	۳۸۶۲	۳۸۰۲	۳۸۰۴	۳۰۰۵	۱۸۹۰	۱۴۷۲	۲۰۴۰	عراق
۷۰۳۸	۷۳۷۲	۶۹۶۸	۷۴۶۳	۷۱۶۳	۶۶۴۴	۷۲۰۹	۶۲۵۳	عربستان سعودی
۳۰۹	۳۰۷	۲۶۱	۲۵۴	۲۲۷	کنگو
۱۹۸۶	۲۰۵۰	۲۰۱۰	۲۱۲۸	۱۹۶۴	۱۴۳۰	۱۶۵۱	۱۲۳۱	کویت
۲۰۷	۱۷۴	۱۸۸	۲۰۵	۲۰۶	-	-	-	گابن
۱۱۰	۱۲۱	۱۲۵	۱۵۸	۱۸۲	گینه استوایی
۱۰۳۶	۹۹۹	۷۹۲	۳۵۰	۲۸۸	۱۱۱۸	۱۳۰۶	۱۰۰۵	لیبی، جماهیر عربی
۲۰۰۸	۱۹۸۰	۱۸۱۱	۱۷۳۸	۲۱۱۴	۲۴۶۴	۲۲۲۶	۱۹۸۶	نیجریه
۸۴۷	۱۲۷۳	۱۵۹۶	۱۸۳۵	۱۹۷۴	۱۵۶۲	۱۷۸۸	۲۰۰۴	ونزوئلا

(۱) اطلاعات شامل صادرات میعانات گازی، تغییرات در مقدار نفت در حال حمل و برخی جابجایی‌ها می‌باشد.

(۲) اطلاعات تجدید نظر شده است.

مأخذ- سازمان کشورهای تولیدکننده و صادرکننده نفت (اوپک). (رب).

(هزار بشکه در روز)

۲۴-۱۰- متوسط صادرات فراورده‌های نفتی^(۱) کشورهای عضو اوپک

۲۰۱۹	۲۰۱۸	۲۰۱۷	۲۰۱۶	۲۰۱۵	۲۰۱۰	۲۰۰۵	۲۰۰۰	کشور
۳۹۲۳	۶۷۰۱	۳۹۲۴	۴۳۲۸	۳۱۶۹	۳۹۶۲	۴۳۰۷	۳۶۴۱	جمع
۱۷	۱۸	۱۷	۵۴	۳۷	۳۱	۱۴	۹	آنگولا
۳۹	۴۲	۴۲	۳۱	۱۶	۲۸	۲۰	۳۱	اکوادور
۵۰۶	۵۳۲	۵۷۰	۵۴۱	۶۰۵	۳۱۵	۴۵۲	۴۵۳	الجزایر
۸۸۲	۹۱۶	۶۵۴	۶۳۰	۴۱۵	۲۳۷	۵۰۹	۱۶۵	امارات متحده عربی
۲۸۵	۲۷۲	۲۷۰	۵۱۵	۵۱۴	۳۶۸	۴۰۲	۶۰	ایران، جمهوری اسلامی
۱۰۷	۴۶	۲۰	۳۷	۱۴	۵	۱۴	۱۲۶	عراق
۱۳۰۰	۱۹۷۱	۱۴۳۸	۱۵۰۳	۱۱۵۵	۹۵۱	۱۳۸۵	۱۳۰۶	عربستان سعودی
۶	۶	۶	۶	۶	...	۰۰۰	...	کنگو
۶۳۷	۶۳۰	۶۴۰	۷۰۷	۷۳۹	۷۷۳	۶۱۴	۳۸۰	کویت
۸	۹	۱۲	۱۰	۱۱	-	-	-	گابن
x	x	x	x	x	گینه استوایی
۲۱	۲۵	۲۴	۲۳	۲۲	۵۰	۱۶۳	۱۵۰	لیبی، جماهیر عربی
۲۰	۲۱	۱۹	۱۸	۱۸	۲۳	۴۹	۳۰	نیجریه
۹۵	۲۱۹	۲۱۲	۲۶۳	۳۱۸	۷۶۰	۶۰۹	۶۱۷	ونزوئلا

(۱) اطلاعات شامل تغییرات در مقدار نفت در حال حمل، جابجایی‌هایی که به هیچ طریق دیگر نشان داده نشده است و استفاده نامشخص می‌باشد.
مأخذ- سازمان کشورهای تولیدکننده و صادرکننده نفت (اوپک). (ر.پ.)

(هزار بشکه در روز)

۲۴-۱۱- متوسط مصرف فراورده‌های نفتی در کشورهای عضو اوپک

۲۰۱۹	(۱)۲۰۱۸	(۱)۲۰۱۷	(۱)۲۰۱۶	(۱)۲۰۱۵	۲۰۱۰	۲۰۰۵	۲۰۰۰	کشور
۹۰۵۷	۱۱۹۲	۹۰۰۰	۱۹۳۳	۹۱۰۷	۱۰۹۷	۵۱۶۴	۵۱۱۱	جمع
۱۲۲	۱۲۱	۱۱۵	۱۲۲	۱۴۲	۹۵	۵۳	۳۶	آنگولا
۲۷۱	۲۶۰	۲۴۱	۲۴۷	۲۵۹	۲۴۲	۱۵۳	۱۲۰	اکوادور
۴۴۸	۴۳۱	۴۲۲	۳۹۹	۴۱۹	۳۴۴	۲۴۶	۱۸۸	الجزایر
۸۹۹	۸۸۵	۸۱۹	۷۹۹	۷۷۸	۵۹۱	۲۰۴	۱۴۵	امارات متحده عربی
۱۸۳۸	۱۸۵۴	۱۸۱۹	۱۸۰۱	۱۷۹۵	۱۸۲۰	۱۴۷۹	۱۱۸۹	ایران، جمهوری اسلامی
۷۱۶	۷۰۴	۷۲۳	۷۰۷	۶۸۶	۶۹۴	۵۳۷	۴۵۲	عراق
۳۱۹۹	۳۱۰۵	۳۲۷۲	۳۲۱۰	۳۳۱۹	۲۶۰۰	۱۱۷۵	۹۰۲	عربستان سعودی
۹	۸	۸	۸	۸	...	۰۰۰	...	کنگو
۴۶۰	۴۱۷	۴۰۱	۳۸۰	۳۸۳	۳۵۸	۲۴۹	۱۵۲	کویت
۳۹	۳۸	۳۸	۳۷	۳۶	-	-	-	گابن
۵	۵	۵	۶	۸	...	۰۰۰	...	گینه استوایی
۲۱۴	۲۱۵	۲۰۸	۲۰۸	۲۱۱	۳۰۱	۲۳۰	۲۰۲	لیبی، جماهیر عربی
۴۷۰	۴۴۶	۴۲۶	۳۹۳	۴۰۸	۲۷۱	۲۵۸	۲۱۴	نیجریه
۳۶۷	۴۰۳	۵۰۳	۵۶۶	۶۵۸	۶۷۵	۵۲۱	۴۸۶	ونزوئلا

(۱) اطلاعات تجدید نظر شده است.
مأخذ- سازمان کشورهای تولیدکننده و صادرکننده نفت (اوپک). (ر.پ.)

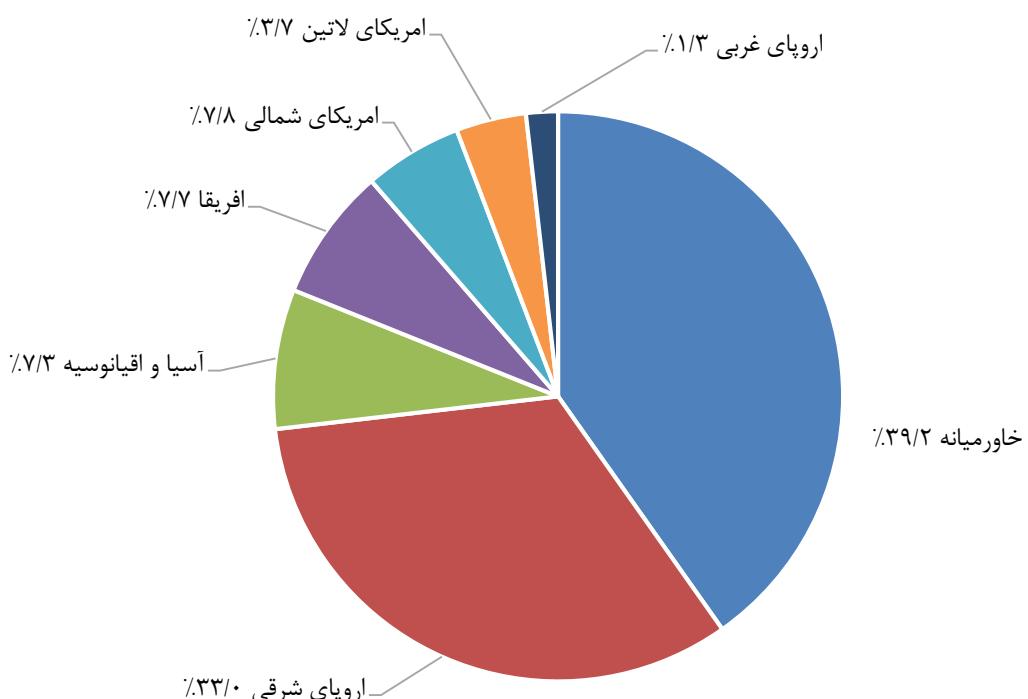
۲۴-۱۲- ذخایر شناخته شده گاز طبیعی جهان بر حسب منطقه (میلیارد متر مکعب)

منطقه	۲۰۰۰	۲۰۰۵	۲۰۱۰	۱۹۳۲۳۹	۱۹۷۰۵۳	۱۹۸۶۶۹	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹
جهان	۱۵۹۷۷۶	۱۷۶۳۷۲	۱۵۸۲۷	۱۵۳۱۲	۱۵۱۴۲	۱۵۰۸۶	۱۴۹۵۲	۱۴۹۷۹	۲۰۲۹۶۱	۲۰۶۲۰۴
آسیا و اقیانوسیه	۱۲۴۶۹	۱۴۴۳۹	۱۴۴۶۳	۱۴۴۶۳	۱۴۵۳۹	۱۴۹۷۸	۱۵۲۳۶	۱۵۷۶۵	۱۵۸۰۰	۱۴۹۷۹
افریقا	۱۲۴۶۳	۱۴۲۶۹	۱۴۴۶۳	۱۴۴۶۳	۱۴۵۳۹	۱۴۹۷۸	۱۵۲۳۶	۱۵۷۶۵	۱۵۸۰۰	۱۴۹۷۹
امریکای شمالی	۶۷۰۸	۷۴۲۱	۹۷۰۱	۱۰۸۸۰	۱۱۲۱۶	۱۴۴۹۱	۱۵۴۵۵	۱۶۱۸۶	۱۵۸۰۰	۱۴۹۷۹
امریکای لاتین	۷۷۲۰	۷۲۶۳	۸۳۲۵	۷۸۹۲	۷۸۵۵	۷۷۶۹	۷۶۹۵	۷۶۳۴	۶۸۰۱۲	۶۸۰۱۲
اروپای شرقی	۵۳۱۶۰	۵۴۵۲۶	۶۱۰۳۴	۶۵۳۶۸	۶۵۶۹۲	۶۵۴۷۲	۶۵۳۲۲	۶۸۰۱۲	۲۷۲۷	۲۷۲۷
اروپای غربی	۷۴۴۶	۵۸۳۶	۵۰۰۱	۳۸۶۹	۳۶۴۶	۳۵۱۸	۳۳۲۶	۲۷۲۷	۲۷۲۷	۲۰۱۹
خاورمیانه	۵۹۸۱۱	۷۲۵۱۸	۷۸۸۸۹	۷۹۱۹۳	۸۰۱۴۰	۸۰۰۶۰	۸۰۴۵۳	۸۰۸۶۶	۸۰۴۵۳	۲۰۱۹

(۱) اطلاعات تجدید نظر شده است.

مأخذ- سازمان کشورهای تولیدکننده و صادرکننده نفت (اوپک). (ربپ).

۲۴-۴- توزیع ذخایر شناخته شده گاز طبیعی جهان بر حسب منطقه: ۲۰۱۹

مبنای: جدول ۲۴-۱۲

(میلیون متر مکعب)

۱۳-۲۴- گاز طبیعی عرضه شده به بازار جهان بر حسب منطقه

منطقه	۲۰۰۰	۲۰۰۵	۲۰۱۰	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹
جهان	۲۲۴۷۶۸۱۵	۲۱۰۳۸۵۹	۳۳۰۰۷۰۶	۳۶۱۳۸۷۹	۳۶۳۲۱۱۴	۳۷۶۸۳۷۰	۳۹۴۶۱۰۵	۴۰۹۲۹۱۶
آسیا و اقیانوسیه	۲۷۳۴۷۵	۳۶۴۶۲۰	۴۸۲۰۶۸	۵۴۶۲۶۱	۵۶۳۷۰۲	۵۹۵۳۵۳	۶۱۷۹۹۹	۶۵۶۱۱۳
افریقا	۱۲۵۵۸۹	۱۶۹۲۲۵	۲۱۱۴۹۲	۲۰۹۷۸۴	۲۱۶۶۲۷	۲۳۰۹۷۷	۲۴۸۱۷۱	۲۵۲۰۰۵
امریکای شمالی	۷۲۶۴۳۴	۶۹۶۶۰۰	۸۰۰۶۱۲	۹۳۲۰۸۱	۹۲۸۶۸۳	۹۵۹۲۶۰	۱۰۵۹۰۶۶	۱۱۴۵۵۶۳
امریکای لاتین	۱۳۱۴۶۱	۱۷۲۱۸۴	۲۱۱۱۵۷	۲۱۵۰۹۲	۲۰۸۴۱۴	۲۰۶۳۹۳	۱۹۸۹۶۹	۱۹۶۱۷۱
اروپای شرقی	۶۹۹۰۹۷	۷۸۵۳۰۰	۷۸۶۳۴۳	۸۱۱۶۰۱	۸۰۷۲۱۴	۸۶۰۲۵۶	۹۰۳۳۴۶	۹۳۰۱۰۰
اروپای غربی	۲۸۲۶۳۰	۲۹۵۷۸۰	۲۸۱۷۲۸	۲۳۹۸۱۷	۲۳۶۹۶۹	۲۳۷۷۳۰	۲۲۸۰۹۷	۲۱۱۸۳۹
خاورمیانه	۲۰۹۰۰۰	۳۲۰۱۵۰	۵۲۷۳۰۶	۶۵۹۲۴۲	۶۷۰۵۰۵	۶۷۸۴۵۱	۶۹۰۴۵۷	۷۰۱۱۲۵

(۱) اطلاعات تجدید نظر شده است.

ماخذ- سازمان کشورهای تولیدکننده و صادرکننده نفت (اوپک) (ربپ).

(میلیون متر مکعب)

۱۴- گاز طبیعی عرضه شده به بازار جهان توسط کشورهای عضو اوپک

کشور	۲۰۰۰	۲۰۰۵	۲۰۱۰	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹
جمع	۳۱۴۴۱۵	۴۲۹۳۶۹	۶۲۰۱۱۹	۵۹۷۵۳۲	۶۱۶۴۰۴	۶۳۰۶۷۶	۶۴۰۹۷۱	۶۴۱۶۶۴
آنکولا	۵۷۰	۶۵۰	۷۳۳	۷۷۲	۱۹۱۹	۳۱۱۱	۹۶۱۴	۱۰۵۴۶
اکوادور	۱۴۰	۲۶۰	۳۳۰	۴۹۷	۵۳۰	۴۶۳	۳۴۹	۳۱۲
الجزایر	۸۳۱۱۹	۸۹۲۳۵	۸۴۶۱۵	۸۳۰۴۱	۹۳۱۵۲	۹۴۷۷۸	۹۵۸۹۸	۸۹۵۸۳
امارات متحده عربی	۳۸۳۸۰	۴۷۷۹۰	۵۱۲۸۲	۶۰۱۸۱	۶۱۸۶۲	۵۴۰۸۶	۴۷۶۲۴	۵۵۰۹۷
ایران، جمهوری اسلامی	۶۰۲۴۰	۱۰۳۵۰۰	۱۸۷۳۵۷	۲۲۶۶۷۳	۲۲۶۹۰۵	۲۳۸۰۰۳	۲۴۸۵۲۴	۲۵۳۷۷۲۳
عراق	۳۱۵۰	۱۴۵۰	۱۳۰۳	۷۶۸۵	۱۰۴۱۶	۱۰۶۵۰	۱۱۱۳۰	۱۱۵۴۴
عربستان سعودی	۴۹۸۱۰	۷۱۲۴۰	۸۷۶۶۰	۱۰۴۴۵۰	۱۱۰۸۶۰	۱۱۵۰۰۰	۱۱۸۰۰۰	۱۱۷۰۰۰
کنگو	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۹۲۸	۸۶۶	۸۶۰	۸۶۷	۵۸۰
کویت	۹۶۰۰	۱۲۳۰۰	۱۱۷۳۳	۱۶۹۰۹	۱۷۲۹۱	۱۷۱۰۲	۱۷۷۳۸	۱۳۹۵۲
گابن	-	-	-	۵۵۰	۴۸۷	۴۳۰	۴۶۴	۴۶۴
گینه استوایی	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۶۲۰۰	۶۲۰۰	۶۶۰۰	۷۷۵۱	۶۲۲۵
لیبی، جماهیر عربی	۵۸۸۰	۱۱۳۰۰	۱۶۸۱۴	۱۵۴۹۳	۱۴۳۰۹	۱۴۳۸۰	۱۳۸۸۰	۱۴۱۹۰
نیجریه	۱۲۴۶۰	۲۲۴۰۰	۲۸۰۹۹	۴۵۱۴۸	۴۲۵۶۲	۴۵۴۲۴	۴۴۲۵۱	۴۷۸۲۸
ونزوئلا	۲۷۸۰۱	۲۳۴۴۴	۱۹۷۲۸	۲۶۰۰۴	۲۷۷۱۸	۲۹۷۹۲	۲۴۷۸۵	۲۰۵۵۹

ماخذ- سازمان کشورهای تولیدکننده و صادرکننده نفت (اوپک) (ربپ).